

Fladdermusinventering i området kring Nibbletippen, Upplands Väsby

Rapport till Naturföretaget AB

Uppdrag utfört av:

Johan Eklöf, Graptolit ord & natur

www.graptolit.com

johan.eklof@gmail.com

Uppdrag

Att genomföra den första i en återkommande serie av inventeringar av fladdermusfaunan kring Brunnby mosse och Nibbletippen, samt att föreslå åtgärder för att förbättra miljön för fladdermössen.

Bakgrund

Brunnby mosse med avfallsanläggningarna Nibbletippen och Brunnbytippen har hanterat avfall sedan 1930-talet. Men sedan 20 år tillbaka har anläggningen framför allt använts till sten- och schaktmaterial. Nu ska området genomgå en förvandling och genom så kallade kreotoper ska den biologiska mångfalden öka. En kreotop är en liten anlagd naturmiljö som syftar till att återställa eller skapa nya förutsättningar i bebyggda eller andra av människan påverkade områden. Dessutom bidrar en kreotop till pollinering, insektsbekämpning och/eller andra för oss nyttiga ekosystemtjänster. Projektet i Brunnby mosse/Nibbletippen ska göra området attraktivt för bland annat bin, fåglar och fladdermöss.

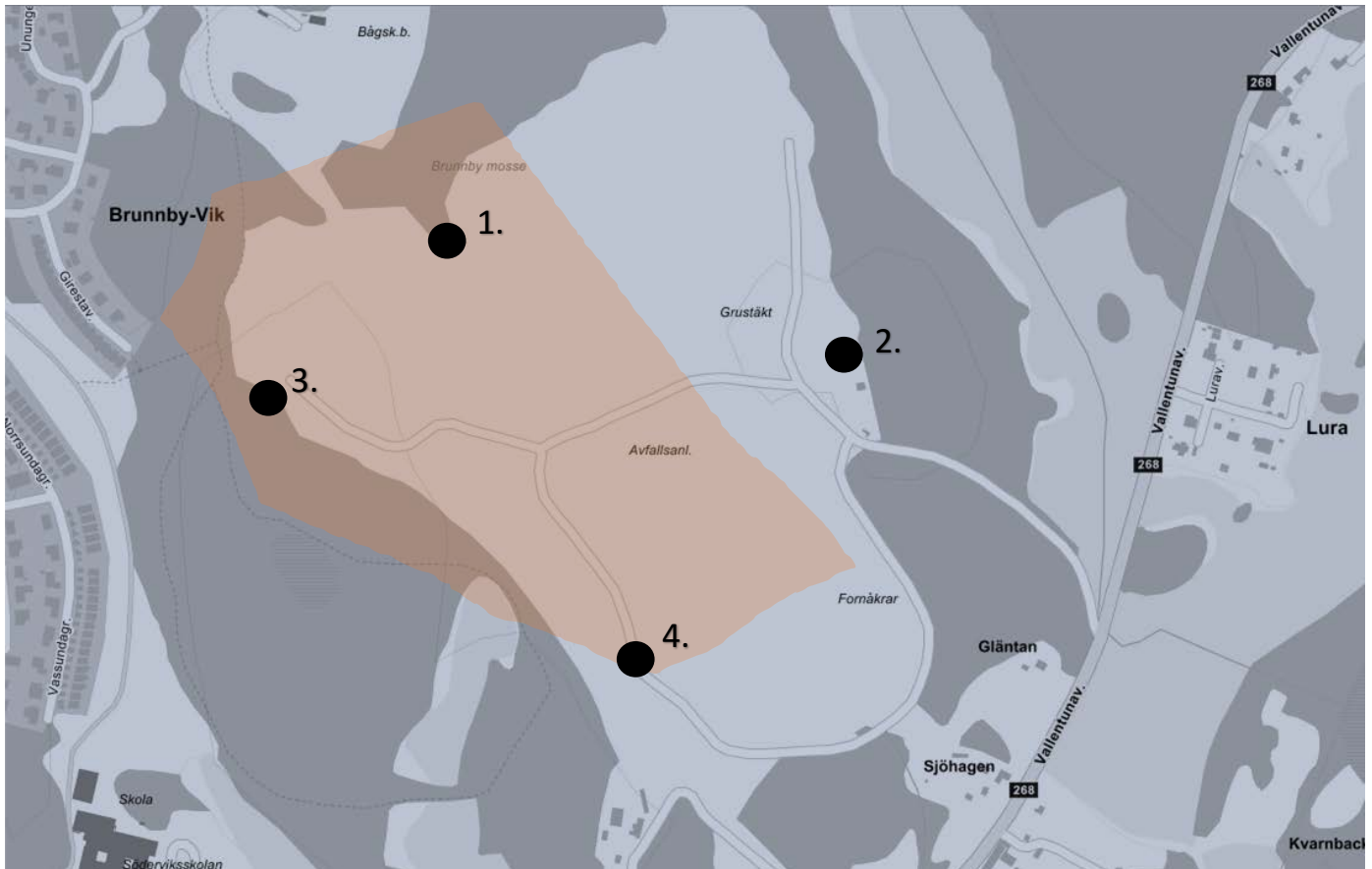
Projektområdet domineras av en äldre mosse, påverkad av långvarig avfallshantering. Mossen genomkorsas av mindre vägar och omgärdas av skogspartier med bland annat inslag av alsumpskog och ek. På Nibbletippen finns ett par mindre byggnader och söder om området ligger äldre bebyggelse som skulle kunna fungera som boplatser åt fladdermöss.

Projektområdet domineras av äldre, öppen mossmark omgärdad av blandskog

Metodik

Inventeringen skedde en natt under yngelsäsong, 160701-160702. Autoboxar (Pettersson D500x), det vill säga ultraljudsdetektorer som automatiskt spelar in fladdermusljud, placerades ut på fyra olika positioner (figur 1) med syfte att täcka in områdets olika delar. Inventeringen kommer att följas upp och genomföras på samma sätt varje eller vartannat år, för att följa utvecklingen av området. De inspelade ljudfilerna lagrades på minneskort och analyserades i efterhand med hjälp av Pettersson BatSound 4.1., enligt Barataud (Acoustic Ecology of European Bats, 2015).

Resultat

Inventeringen gav tre olika arter (tabell 1): större brunfladdermus, nordfladdermus och dvärgpipistrell, alla tämligen vanliga fladdermöss. Med tanke på områdets öppna karaktär är det också de förväntade arterna. Såväl nordfladdermus som dvärgpipistrell noterades frekvent på tre av fyra boxar och födosöker troligen längs skogskanterna i hela området. Större brunfladdermus, som normalt nyttjar större områden noterades på alla positioner och under hela natten, men med något färre inspelningar. Värt att notera är avsaknaden av *Myotis*-arter och långörade fladdermöss. Dessa är mer mörkerkrävande och rör sig sällan eller aldrig ut över öppna ytor. Dessutom fanns ett par kraftiga strålkastare på Nibbletippen, som om de lyser dygnet runt, sannolikt skrämmer bort dessa arter. Vädret under inventeringen var gynnsamt, med 17 grader, svag vind, växlande molnighet och uppehåll under natten och resultatet bör således vara rättvisande.

Pos.	Datum	Nnoc	Enil	Ppyg
1	160701-160702	x	x	x
2	160701-160702	x	x	x
3	160701-160702	x	x	x
4	160701-160702	x	x	

Nnoc = *Nyctalus noctula*, större brunfladdermus
 Enil = *Eptesicus nilssonii*, nordfladdermus
 Ppyg = *Pipistrellus pygmaeus*, dvärgpipistrell

Tabell 1. Identifierade arter

Autobox 2 placerades vid barackerna på Nibbletippen. Områdets västra del, ungefär vid autobox 3.

Åtgärdsförslag

Områdets öppna ytor gynnar få fladdermöss, då de flesta arter söker skydd av trädridåer och skugga för att undvika rovfåglar. En åtgärd vore därför att binda ihop skogspartierna med häckrader eller alléer och skapa små rum och mikrobiotoper med växter och vatten.

Dammar och mindre vatten bidrar till insektproduktion, vilket lockar fladdermöss. Dammarna bör skuggas av träd eller ligga i närheten av högre växtlighet och det bör finnas skyddade passager från skogsområden till dammarna som fladdermössen kan flyga utmed, till exempel höga häckar.

Vid nyplantering av växter kan man tänka på att plantera blommor som lockar nattinsekter, det vill säga, inhemska, väldoftande och ljusa blommor som kommer till liv i skymningen.

Belysning bör undvikas helt och hållet. Även om enstaka arter, såsom nordfladdermus och dvärgfladdermus jagar insekter som lockas av lampor, ser de flesta fladdermöss lampskensken som en barriär och belysta områden är därför artfattigare.

I områdets närhet finns äldre bebyggelse som kan fungera som bostäder. Att sätta upp holkar kan vara ett sätt att ge fladdermössen fler alternativ. Det finns dock en risk att dvärgpipistrellen breder ut sig på andra arters bekostnad. Men i detta fall, då de mer skygga arterna saknas, kan det vara värt att prova om holkuppsättning lockar andra fladdermöss till området.